

ZAKON

O IZMENI I DOPUNI ZAKONA O KULTURI

Član 1.

U Zakonu o kulturi („Službeni glasnik RS”, br. 72/09, 13/16, 30/16 – ispravka, 6/20, 47/21 i 78/21), u članu 19. stav 2. reč: „deset” zamenjuje se rečju: „pet”.

Član 2.

U članu 21a posle reči: „kao i” dodaju se reči: „Zadužbina Svetog manastira Hilandara,”.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. Ustavni osnov

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 97. tačka 10. Ustava Republike Srbije prema kojoj Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, između ostalog, sistem u oblasti kulture.

II. Razlozi za donošenje zakona

Predloženom izmenom Zakona o kulturi po kojoj se Strategija razvoja kulture umesto na deset godina, donosi na period od pet godina, vrši se usklađivanje ovog zakona sa Zakonom o planskom sistemu Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 30/18), tačnije rečeno, sa članom 11. stav 3. ovog zakona u kome je utvrđeno da se strategija po pravilu usvaja za period od pet do sedam godina, a ostvarivanje njenih ciljeva planira i prati posredstvom akcionog plana za sprovođenje strategije.

Pored toga, podsećamo da je ranijim izmenama i dopunama Zakona o kulturi („Službeni glasnik RS”, broj 47/21) utvrđeno da Strategiju razvoja kulture umesto Narodne skupštine Republike Srbije, donosi Vlada. Smatramo da je pored ove izmene, potrebno utvrditi i da se strategija umesto na deset godina, donosi na pet godina, jer je tako moguće utvrditi pravce razvoja naše kulture na način da to bude održivije i sistemski utemeljenije, nego što bi to bio slučaj sa donošenjem ovog akta na period od deset godina.

Odredbom člana 6. važećeg Zakona o kulturi utvrđen je opšti interes u kulturi, koji prema tački 13) navedenog člana Zakona obuhvata i programe i projekte ustanova kulture, udruženja u kulturi i drugih subjekata u kulturi koji svojim kvalitetom doprinose razvoju kulture i umetnosti.

Važećim članom 21a Zakona o kulturi predviđeno je da shodno članu 6. tačka 13. navedenog zakona, Srpska akademija nauka i umetnosti, Matica srpska, Srpska književna zadruga, Kulturno-prosvetna zajednica Srbije, kao i Zadužbina Ilije Kolarca, Vukova zadužbina i Zadužbina Dositej Obradović uživaju posebnu brigu. Navedenom zakonskom odredbom izdvojeni su temeljni i kompleksni subjekti čiji je doprinos srpskoj kulturi kontinuiran i overen.

Polazeći od značaja koji Sveti manastir Hilandar i Zadužbina Svetog manastira Hilandara imaju za kulturu, istoriju i tradiciju srpskog naroda, predlaže se da status iz člana 21a Zakona o kulturi dobije i Zadužbina Svetog manastira Hilandara.

Sveti manastir Hilandar od svog osnivanja 1198. godine neprekidno postoji kao samoupravna monaška ustanova koja predstavlja jedinstveni centar srpske duhovnosti, kulture, obrazovanja i tradicije, i predstavlja neprocenjivu vrednost za srpsko kulturno i istorijsko nasleđe, i upisan je, zajedno sa celokupnom baštinom Svete Gore Atonske, u Listu svetske kulturne i prirodne baštine Uneska.

Zadužbina Svetog manastira Hilandara je dobrotvorna, kulturna i obrazovna ustanova čiji je osnivač i vlasnik Sveti manastir Hilandar sa Svete Gore u Helenskoj Republici. Svedočenje pravoslavnih hrišćanskih vrednosti i odgovornosti za opšte dobro u savremenom društvu i izazovima koje ono nameće i briga o duhovnoj, kulturnoj, umetničkoj i istorijskoj baštini Svetog manastira Hilandara i Svete Gore i njenom predstavljanju, ulozi i očuvanju u savremenim okolnostima osnovne su misije Zadužbine Svetog manastira Hilandara. Stoga i ova zadužbina treba da uđe u red subjekata koji uživaju posebnu brigu.

Smatramo da u skladu sa članom 6. stav 2. i člana 49. stav 1. tačka 4) Uredbe o metodologiji upravljanja javnim politikama, analizi efekata javnih politika i propisa i sadržaju pojedinačnih dokumenata javnih politika („Službeni glasnik RS”, broj 8/19 – dr. uredba) uz Predlog zakona ne treba da se priloži izveštaj o sprovedenoj analizi efekata, s obzirom da se ovim aktom vrši usklađivanje sa Zakonom o planskom sistemu Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 30/18), tačnije rečeno, sa članom 11. stav 3. ovog zakona u kome je utvrđeno da se

strategija po pravilu usvaja za period od pet do sedam godina,. Napominjemo da prilikom izrade dopune Uredbe, nisu sprovedene konsultacije.

III. Objašnjenje pojedinačnih rešenja

Član 1. Odredbom člana 1. predviđa se da se Strategija razvoja kulture donosi na period od pet godina.

Član 2. Odredbom člana 2. predviđa se da status iz člana 21a Zakona o kulturi dobije i Zadužbina Svetog manastira Hilandara.

Član 3. Odredbom člana 3. predviđa se stupanje na snagu zakona osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. Finansijska sredstva

Za sprovođenje ovog akta sredstva su obezbeđena Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2023. godinu („Službeni glasnik RS”, broj 138/22), na razdelu 29 - Ministarstvo kulture, Funkcija 820 - Usluge kulture , Glavi 29.0 - Ministarstvo kulture, Programu 1202 - Unapređenje sistema zaštite kulturnog nasleđa, P/A 0005 - Obnova i zaštita Manastira Hilandar, aproprijaciji ekonomske klasifikacije 481 - Dotacije nevladinim organizacijama, u iznosu od 13.000.000 dinara. Sredstva za 2024. i 2025. godinu biće planirana u procesu pripreme budžeta.

PREGLED ODREDBA KOJE SE MENJAJU ODNOSNO DOPUNJUJU

Član 19.

Strategiju razvoja kulture Republike Srbije donosi Vlada na predlog ministra. Strategija se donosi za period od deset PET godina.

Član 21a

Shodno članu 6. tačka 13. ovog zakona, Srpska akademija nauka i umetnosti, Matica srpska, Srpska književna zadruga, Kulturno-prosvetna zajednica Srbije, kao i ZADUŽBINA SVETOG MANASTIRA HILANDARA, Zadužbina Ilije Kolarca, Vukova zadužbina i Zadužbina Dositej Obradović uživaju posebnu brigu.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada
 Obrađivač: Ministarstvo kulture
2. Naziv propisa
 Predlog zakona o izmeni i dopuni Zakona o kulturi
 Draft Law on the Amendment of the Law on culture
3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):
 - a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa,
 NEMA
 - b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,
 NEMA
 - v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
 NEMA
 - g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
 NEMA
 - d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.
 NEMA
4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:
 - a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
 NE
 - b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
 NE
 - v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,
 NE
 - g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,
 NE
 - d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.
 NE
5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos

odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Materija uređenja predmetne oblasti nije predmet primarnog ili sekundarnog izvora prava Evropske unije.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

NE

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

U izradi propisa nisu učestvovali domaći ili strani konsultanti i propis nije bio predmet konsultacija sa Evropskom unijom.